

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.
★
Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3-50

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre . . . 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETESEK FELVEVETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beküldés a Fazekas-utcaról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

Kassa a politikában.

Kassa, szept. 17.

Kassán újabb politikai esemény készül. A kormánynak a honvédszoborra letett koszorúja még mindig szóbeszéd tárgya és máris következik az újabb szenzáció: gróf Andrássy Gyula programbeszéde. Azé az Andrássy Gyuláé, akiről ország-világ tudja, hogy a nemzet ébresztésében és jogaiért folytatott dicsőséges harcában micsoda kiváltságos szerepe volt. És nem érdektelen találkozása a véletlennek, hogy éppen az ő kerülete, éppen az ő politikai beszámolójának a helye volt az, ahol első gyümölcsét érlelte meg az a politika, amelynek ő volt egyik leghűségesebb, legodaadóbb zászlótartója.

Még nyoma sem volt a nemzeti küzdelemnek, mikor ő egyik képviselőházi beszédében kifogásolta a közös hadsereg szellemét és amellet tört lándzsát, hogy a nemzeti érzés az őt megillető helyet foglalhassa el a hadseregben is. És ime, hosszú küzdelem után a hatalom élére jutván, Kassán a közös hadsereg tisztjei ünneplő félkörben állták körül a nemzet vértanuinak emlékoszlopát. A politika, amelynek szolgálatába szegődött gróf Andrássy Gyula, megtermette gyünölcseit és a kassai beszámoló beszéde háttérévé lett a minapi esemény, amelyről a nemzeti politika ellenségei kárörömmel konstatálják, hogy nem volt első eset az országban.

Ha nem volt első eset és igaz, hogy az ácsi honvédelmének leleplezésén is részt vett a közös tisztikar, akkor a mai Andrássy Gyula büszkén mondhatja, hogy nemes forrásból merítette a példát, amely őt és a kormányt a kassai honvédelmének megkoszoruzására serkentette. Mert amikor az ácsi honvédelméket a közös hadsereg tisztjei megkoszorúzták, akkor egy gróf Andrássy Gyula állott a kormány élén, és nincs nagyobb dicséret Andrássy Gyulára, a fiura, mint az, hogy hozzájárult egy három évtizedes uralom gyáva szelle-

mének megsemmisítéséhez és visszavinni segítette az országot a nemzeti politika ama ösvényére, amelyen halhatatlan emlékü édesatyja indította meg a dualisztikus kormányzást olyan szellemben, amely épugy, mint a jelenlegi kormányzat, egészen természetesnek tartja, hogy a nemzet hőseinek ünnepében részt kell vennie az állam minden tényezőjének.

Gróf Andrássy Gyula, a fiu, büszkén hirdetheti Kassa piacán, hogy a politika, amelyet folytat, a legtisztább forrásból fakad. Annak az irányzatnak a kerékvágásába igazodik bele, amelyet egy Deák és egy Andrássy Gyula inaugurált és ha a dualisztikus szervezet alapján való kormányzás szelleme fölött kétségek támadhatnak, az ifjabb Andrássy Gyula a legklasszikusabb tanura, az idősb Andrássy Gyulára hivatkozhatik, mikor a nemzeti politikájáért való rajongását indokolja.

És a nemzet büszke és boldog lehet, hogy egykori nagyjainak olyan utódait láthatja a kormányzásokon, akik méltók apáikhoz. Gróf Andrássy Gyulának csak a kezét kellett volna kinyújtania és a hatalom az övé. Csak egy szót kellett volna szólni és övé az uralom. Ha önzés, egyéni érdek, vagy hiuság vezet, mily könnyű szerrel juthatott volna a politikai hatalom birtokába! De a csábítás meg nem tántorította és a kísértés meg nem ingatta soha. Ő előtte a nemzet érdeke állott örökösen. Az ő végcélja nem volt más, mint a nemzet továbbélésének olyan alapot teremteni, amelyen a rázkódások ne ismétlődjenek többé és amelyen a nemzeti állam kiépülése biztosan megtörténhesék. Küzdött, buzdított, míg ezt a célt nem látta biztosítva. Ellenállt, harcolt, bátorított, amíg meg volt róla győződve, hogy a harc, az ellenállás a nemzet érdekében van. És nem tágitott követeléseit mellől és nem hagyta cserben a zászlót, amelyet az emlékezetes november 18-án kezébe ragadott. Igazi történelmi feladatot teljesített, mikor nevének tekintélyével és befolyásának óriási erkölcsi súlyával a küzdők táborába

állott és bölcsességének és éleslátásának erejével megdönteni segítette az a rendszert, amely vad elszántsággal tört Magyarországot legszentebb jogai ellen.

A nemzet hálás figyelemmel fordul Kassa felé és várja gróf Andrássy Gyula ajkairól a politikai szót. Azt, amely a harc perceiben kitarásra buzdított és amely most a béke idején a munkát irányítja.

Andrássy Gyula fogadtatása.

Üdvözlés a megye határán.

Szomszéd vármegyék küldöttsége.

Leikes örömmel készül Kassa polgársága, hogy méltó módon fogadja a nemzet nagy fiát, városunk országgyűlési képviselőjét gróf Andrássy Gyulát. A házak ormára már kirepültek a nemzeti lobogók, a külső ünnep pompája emelésére, a szívekben pedig él a lelkesedés s az ünneplésre kész, őszinte vágy. Bár Andrássy Gyula gróf örömet ki szokott térni a nemzeti ünneplés elől s most is nagyon kérte a kassai vezető férfiakat, hogy kerüljék a külső fogadtatást, ellenállni a megnyilatkozó lelkesedésnek nem lehet, önmagától nő és gyarapodik az ünneplés anyaga.

Andrássy Gyula gróf kedden a déli fél egy órakor érkező budapesti gyorsvonattal érkezik Kassára. Reggel küldöttség utazik eléje s a vármegye nevében üdvözlő Szikszó állomáson. A küldöttséget Puky Endre dr. alispán vezeti s részt vesznek benne az Abauj-Torna vármegyei függetlenségi és 48-as képviselők közül Szalay László és Hammersberg László, hogy megjelenésükkel is tanúságát adják a koalícióban uralkodó szolidaritásról s egységes politikai összetartásról. A küldöttséghez csatlakoznak ezenkívül a vármegyei politikai élet kimagaslóbb férfiai Andrássy számára, ezenkívül kisebb állomásokon, megállóhelyeken is ovációt készítenek elő. A kassai pályaudvaron várja a közönség a belügyminiszter képviselőnként. Elsőnek Rakovszky Endre főispán, majd Szauberer Béla dr. üdvözlő Andrássy Gyulát.

A pályaudvaron a fogadtatásnál jelen lesz *Sárosvármegye* mintegy 20-25 és *Zemplénvármegye* ugyanoly számú küldöttsége, kik Andrássy tiszteletére jönnek Kas-

Circus La Forte.

Visszavonhatlanul utolsó két előadás. Közkívánatra ma hétfőn nagy **Gála estély.**

Fellépte az összes művészeknek. Holnap Kedden Nagyméltóságú gr. Andrássy Gyula tiszteletére nagy díszelőadás és búcsu a kassai közönségtől. Pazar műsor, különleges számok.

sára. Ezután hosszú kocsisorban a Kossuth Lajos-utca és Fő-utcán át kísérik Andrássyt a Schalkház szállodába.

Andrássy kíséretében az alkotmánypárti képviselők nagyrésze jelen lesz. A párt részéről eddig mintegy 30-an jelentették be érkezésüket. Andrássy kíséretében Kassára érkezik gróf Hadik János belügyi államtitkár is.

Látjuk az ünnep előkészületeiből, hogy Kassa város közönsége biztos öntudattal itéli meg, minő nagy államférfiut fűzött mandátummal magához. A tisztelet és szeretet lelki közösségben él e város valamennyi polgára között Andrássy Gyula gróf személye iránt. Ezen okból nem kell külön senkit sem felhívni, hogy szíve igaz érzése szerint ünnepeljen. Legyen a politikai helyzet holnapi nagy dátuma kimagasló nemcsak jelentőségben, hanem a megnyilatkozott szeretet tüntetése által is.

Rákóczi hamvai Kassán.

Az ünnep előkészítése.

Rakovszky a miniszterelnök előtt.

A Rákóczi hamvak hazaszállításának előadásánál, miként azt megírtuk, a várost a kegyelet érzése vezette, mert időt akart nyerni, hogy egyszerű ünnepre készülhessen. Úgyan az a tendencia nyilatkozott meg ezen felterjesztésben, mint a minőt mi is nyilvánítottunk, sürgetve a szent hamvak mielőbbi hazahozatalát. Könnyelmű és éretlen az olyan vád, mely labanckodást imputál Kassa határozatának.

Az ellenséges indulatu lapok, mint mindenből is tökélet akartak kovacsolni s azzal vádolták a kormányt, hogy merő lojalitásból Kassának titkos utasítást küldött, hogy az ünnep előadását kérje. Ez bárgyu valótlanság. Kassa törvényhatósága, midőn a már tárgyaltan felterjesztést elhatározta, még hivatalosan nem értesült a hamvak hazaszállításának fix időpontjáról a közgyűlés.

A polgármester csupán a lapokból olvasta, hogy októberre tervezik az ünnepet. Mivel Kassa nagyszabású ünnepre gondolt, azért kísérletezett az elődázással, Rakovszky Endre főispán tolmácsolta is Wekerle Sándor miniszterelnök előtt Kassa kérelmét. Azonban a miniszterelnök azonnal kijelentette, hogy az elődázásról szó sem lehet. Utána iratban is értesítette a főispánt, hogy Kassa tegyen előkészületeket az októberi ünnepre.

Ez a tényállás. Ehhez semmi gyanúsítás nem férhet. Valamint egyik kassai lapnak azon állítása is, hogy Kassa az elődázás kísérletével elütötte magától a főünnepet, tájékozatlanságra vall, a Thaly Kálmán elnökléte alatt összeült országos bizottság már két év előtt úgy határozott, hogy a főünnepség Rákóczi második temetése a fővárosban, az ország szívében fog történni, hova Orsováról dunai monitoron hozzák Kassára Rákóczi hamvait. Kassára már csak az elhantolás aktusa vár.

Rakovszky főispán különben már egy szűkebb körű bizottsággal tárgyalta a kassai ünnep felől. Rákóczit az új megállapítás szerint a Klobusitzky-utcaról a Fő-utcán át hozzák a Dómba.

A Fő-utcán diadalkapukat állítanak s a megyei községből bandérium alakul. Az ünnep politikai és egyházi része fölött egyébként a tanácskozást folytatják.

Kassai tisztviselők szervezkedése.

A lakásdrágaság ellen.

Küldöttség Andrássy Gyulához.

Értekezlet a városházán.

Megemlékeztünk már az állami tisztviselők körében uralkodó nagy elégedetlenségről, melyet közöttük az állam által adott lakpénz elégtelensége és ezzel szemben az itteni házbérek túlmagas volta idézett elő. Elégedetlenségük teljes jogossága mellett bizonyít az a körülmény, hogy nincs Kassán tisztviselő talán egyetlen egy sem, aki bár a legszerényebb igények mellett lakva, lakásának bérét fedezni képes volna lakpénzből, de mindannyinak pótolni kell ahhoz fizetéséből, mely szintén csak úgy van megszabva, hogy abból reduciált igények mellett is csak szűkösen élhet meg családjával. Tehát amit ezen célra fizetéséből el vesz, azt az összeget más oldalon be kell hoznia, meg kell vonni önmagától, legtöbb esetben pedig családjától s talán nem tulozunk, akkor sem, midőn azt állítjuk, hogy igen sok esetben a család szájától kell elvenni ezáltal a falatot.

Ezt a régi keletű s immár tarthatatlan állapotot megszüntetendő: gyűlést tartottak az állami tisztviselők vasárnap délelőtt a városháza nagytermében. A tisztviselők fogasztási szövetségének igazgatósága által megpendített eszme folytán mintegy 300 tisztviselő volt jelen az értekezleten. Képviselve volt az igazságügy, tanügy, pénzügy vármegyei és városi tisztviselők nagy része. Megbeszélésük anyagát a fentebb vázolt abszurd állapot megszüntetése tárgyában tendő lépések képezték.

Orlovsky István reáliskolai igazgató elfoglalván az elnöki és Strasser Sándor a jegyzői széket — a tárgyat Dr. Papp Illés tanár ismertette. A valóságig hünen ecsetelte azt a borzasztó állapotot, melybe a tisztviselőket a túlmagas lakbér és a piaci általános drágaság immár belekergette. Kiemelte, hogy az államnak nem lehet célja az, hogy tisztviselőit az anyagi tönk szélére juttassa, de viszont a kormány sem tehet addig semmit míg tel nem tárják a helyzetet és nem kérnek orvoslást bajaikra. Hogy óhajuknak nagyobb nyomatékot adhassanak, indítványozta a tisztviselői egyesület megalakítását, melynek keretében üdvös volna egy tisztviselői telep létesítése. Megemlékezett több városról, hol a hatóság ellenőrzi a piaci árakat és gátat vet az élelmiszerek uzsorájának — mivel pedig mindezek az ottani tisztviselői egyesületek közbelépése folytán történtek — feltétlenül szükségesnek tartja hason célból a kassai egyesület megalakítását. Majd fájdalmas hangon konstataálja, hogy a magasabb rangosztályba sorozott tisztviselők az értekezlettől távol maradtak. Rátérve a tulajdonképeni tárgyra legalkalmasabbnak tartja a tisztviselők óhajának illetve jogos kérésének kellő formában való kifejezését most midőn a város képviselője gróf Andrássy Gyula közöttük mint választói között meg fog jelenni. Felolvassa az összkormányhoz intézendő memorandum

tervezetét mely egy példányban küldöttség által volna átadandó Kassán gróf Andrássy Gyulának. Egy hang megjegyezte itt, hogy a gróf küldöttséget egyáltalában nem fog fogadni. Parázs vita keletkezett, de végre is megnyugodtak abban a biztos meggyőződésben hogy egy képviselő 6-700 választójának küldöttségét el nem utasíthatja.

A memorandum összehasonlítást tesz az állami tisztviselők és a katonai lakpénzek között — szinte bántó az az óriási differencia, mely a kettő között mutatkozik. Le ír róla, kik a dédelgetett kedvencek a kik mostoha gyermekei az államnak. Kimutatja a budapesti viszonyokat, ki azt, hogy Kassán mivel sem olcsóbb a lakás de inkább drágább és rosszabb. Budapest az első lakbér osztályban van, Kassa pedig a másodikban. Mivel a katonai lakpénz szabályzat is Kassát kivételes osztályba sorozza, kéri hogy az állami tisztviselők lakbéré tekintetében Kassa városát, mely immár az ország legdrágább városa lett az első osztályba helyezze be a miniszter tanács.

A tervezet felolvasása után Kovács Zsigmond városi pénztárnok szólalt fel a városi tisztviselők érdekében, kikről a memorandumban nem esett szó. Görög Gyula és Bassó Bertalan felvilágítása után elhatározta az értekezlet, hogy lépéseket tesz a város törvényhatósági bizottságánál hasonló irányban, mivel a városi tisztviselők illetményeit az szabályozza. Abauj-Torna vármegye központi tisztviselőit is csak hosszas vita után vették fel a kérelmezők sorába, mert a többség abban a nézetben volt, hogy az ő illetményeiket sem a törvény osztályozza.

Gligoresku György számellenőr utalva arra, hogy a magasabb állású tisztviselők távolléte megjegyzés tárgyává tétetett, továbbá arra, hogy a távol maradtok között van dr. Rakovszky Endre főispán is, ki a tisztviselők érdekét mindenkor szíven viselte indítványozta, hogy az értekezlet kebeléből kérjék fel a főispánt a küldöttségnek gróf Andrássy Gyula elé való vezetése és a kérelem tolmácsolására. Az értekezlet azonban úgy határozott, hogy a küldöttség megalakítását az alkalmi elnökségre bízzák.

Ezután Bassó Bertalan pénzügyi titkár rámutatott annak szükségére, hogy a kormány elé terjesztendő emlékirathoz csatolassanak hozzá a házbér vallomások, hogy kétségtelenül bizonyítva legyen az, hogy melyik tisztviselő mennyivel fizet több lakbért mint a mennyit lakpénze ki tesz. Az értekezlet hozzájárult az indítványhoz és az erre vonatkozó rész megszövegezésére valamint a stílusos módosítások eszközésére kiküldötte Orlovsky Istvánt, dr. Papp Illést, dr. Laczkó Andort, Bassó Bertalant és Moys Bélát, kik munkájukat még a délelőtt folyamán befejezték. Kimondotta továbbá az értekezlet Bernáth József hozzászólása után, hogy a lehető legrövidebb időn belül megalakítja Kassán a tisztviselők szövetségét, melynek kebelében fognak lépéseket tenni mindazon ügyekben melyek érdekeiket érintik. Elvben már is elfogadták, hogy egy tisztviselői telep létesítésével komolyan fognak foglalkozni. Ezzel az ülés véget ért.

Ma délelőtt folyamán az alkalmi elnökség Orlovsky István és Papp Illés személyében felkeresték dr. Rakovszky Endre főispánt és felkérték a küldöttségi elnökségre. A főispán elfogadva az elnökséget a legnagyobb szívélyességgel ígerte meg, hogy a tisztviselők nyomását helyzetén segitendő — azok érdekében minden lehető el fog követni.

A küldöttség fogadtatását a programbeszéd utáni időre fogja kieszközölni. Az

BORDAI forrás-víz

özv. gróf. Forgách Sándorné uradalmából — Vulkanikus kőzetből fakadó magashegyi forrás. A természet által legkökeletesebben átszűrt kristálytisza, egészséges ivóvíz. Ősidők óta mint könnyen emészthető, hasznos, sőt a nép körében mint csodahatású víz ismeretes.

Természetes szénsavval telítve. — Kapható minden fűszer- és csemege-üzletben. — Kapható minden fűszer- és csemege-üzletben. — 1 ltr.

mege-üzletben, épügy vendéglőkben. — Főraktár Kassa és vidékére: **Vizy Domokos** fűszer- és csemege-üzletében. — 1 ltr. üveg víz 10 fillér. 1/2 liter víz 6 fillér.

alkalmi elnökség minden hivatal képviselőjét bele vonja a küldöttség sorába. Tekintve azt a rövid időt, mely a kezdeményezőknek rendelkezésére állott, valóban ember feletti munkát végeztek. A tisztviselők hálásak is lehetnek önzetlen kartársaiknak ezért a nagy munkáért.

Érdekes politikai konfliktus.

Szalay és Sziráky afférja.

A törvényszéki elnökkel nem tárgyalnak.

Politikából lovagias ügy.

Abauj-Torna vármegye legutóbbi közigazgatási ülésén, melyen dr. Rakovszky Endre főispán elnökölt, érdekes politikai elítélés történt. Jó előbb történt, hogy Szalay László országgyűlési képviselőt az ez évre megalakított fogház-felügyelő és vizsgálóbizottság tagjául megválasztották. Szalay, ki egyéb elfoglaltsága miatt az előbbi közigazgatási üléseken meg nem jelent, csak most nyilatkozhatott megválasztásáról.

A közigazgatási ülésen bejelentette, hogy a fogházfelügyelő és vizsgálóbizottságba történt megválasztását el nem fogadhatja s erről lemond. Nem akar kitérni — körülbelül így mondotta — a munka elől, közel harminc éve mindenkor szívesen közreműködött a megyei ügyekben, de most erkölcsi lehetetlenségnek tartja magára nézve, hogy olyan bizottságnak legyen tagja, melynek hivatalból elnöke a törvényszéki elnök s tagja a kassai kir. ügyész. A lefolyt politikai aera alatt úgy a törvényszéki elnök, mint a királyi ügyész, oly magatartást tanúsított, hogy vele politikai meggyőződése szerint egy bizottságban közre nem működhetik.

Szalay László politikai indokolását magáévá tette s vele nyomban szolidaritást vállalt nyomban gróf Vay Tihamér, Szekeres Ödön és Tomcskó Alajos, kik szintén azonnal lemondottak a fogházfelügyelő és vizsgálóbizottságba történt megválasztásukról.

A közigazgatási ülésen ezután Hammersberg László országgyűlési képviselő azt indítványozta, hogy miután a törvény szellemének megfelelően a fogházfelügyelő és vizsgálóbizottság nem tud ezidő szerint megalakulni, — írjon fel a bizottság az igazságügyminiszterhez, találjon megoldást, hogy a bizottság megalakulhasson.

A közigazgatási bizottságban történtek érzékenyen sújtják Sziráky Barna kir. törvényszéki elnököt és dr. Nyékhyi Lothár főügyész helyettesét, a kassai kir. ügyészség vezetőjét. Ez a két ur talán ebből a leckéből megérti, mi a kötelessége a változott politikai helyzetben.

Sziráky különben Szalay jogosult politikai indokolását, mely ment minden egyéni sértéstől, személyére nézve bántónak tartja s lovagias uton elégtételt kért.

A megyei közigazgatási bizottság magartatása hisszük, hogy a városban nagy megelégedést fog kelteni s különösen növeli a tiszteletét Szalay László országgyűlési képviselő iránt, mint aki a eddig is a politikai tisztaság és puritán jellem mintaképe volt.

UJDONSÁGOK.

— Magyar felirat a kaszárnyákon. A kassai 6. hadtestparancsnokság átírt Kassa polgármesteréhez,

hogy a város gondozásában levő közös hadseregbeli laktanyákon a magyar felírást készíttesse el. Ez a katonai vivmány, mint a közönség emlékezni is fog rá, a Semsey László nagyidai képviselő felszólalásának eredménye. Semsey a delegáció ülésén a kaszárnyákra magyar felírást követelt. Pittreich meg is ígérte s az ígértet ma valóra vált.

— Greguss-émlékünnepély. A Széchenyi-kör magyar-irodalmi szakválasztmánya szept. 11-ikén tartott ülésén elhatározta hogy mint minden évben, úgy ez idén is rendez irodalmi emlékünnepélyt, még pedig ez évben az Eperjesen született nagyírű esztétikus, Greguss Agost emlékének tiszteletére. Az ünnepély napját később fogják még csak megállapítani, de annyi már bizonyos, hogy október 7-ikén, vagy 14-ikén fogják megtartani. Az ünnepély — amelyre az ország összes irodalmi társaságai meghívást nyernek — igen nagyszabásúnak ígérkezik és a Kör bírja már védnökének, Berzeviczy Albertnek ígértét, hogy az ünnepélyre személyesen eljön és maga fogja tartani az emlékbeszédet. Kiváló poétánk, Csengery Gusztáv pedig „Greguss emlékezete” címen egy alkalmi ódát írt, melyet az ünnepélyen el fognak szavalni.

— Kérelem a törvényhatóságokhoz és a nagy közönséghez. Az Országos Gyermekvédő Liga ez uton kéri fel a törvényhatóságokat és azok tisztviselőit és általában mindazokat, kik a gyermekvédelem iránt érdeklődnek, hogy szíveskedjenek bejelenteni a Liga igazgatóságának, VI., Bulyovszky-u. 23 mindazon jelenleg lakatlan vagy egyáltalában használaton kívül helyezett épületeket, melyek esetleg némi átalakítással alkalmasak volnának menhely, konviktus, vagy nevelőintézet céljaira.

— Kamatmentes kölcsön a tüzkárosultaknak. A pénzügyminiszter a múlt év augusztus 2-ikén Bártfán pusztított tüzvész károsultjainak segélyezésére 50,000 koronás kamatmentes kölcsönt utalványozott. A kölcsön 1907. november 1-től számítandó 10 évi egyenlő, minden év november 1-jén esedékes részletben lesz visszafizetendő.

— Kereskedők sérelme. A kormány több helyütt italmérsi engedélyt adott a köztisztviselőknek, tanítóknak és lelkészeknek. Ez az újítás a kereskedőket valóságos forrongásba hozta. A Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület most előterjesztéssel fordult a pénzügyminiszterhez, amelyben rámutat arra, hogy a törvény határozottan megtiltja bármiféle italmérsi engedélynek a köztisztviselők, lelkészek és tanítók részére való megadását s ennélfogva a szóban levő ügyben újabb megfelelő sürgős intézkedést kér. Az országos egyesület felszólította Kassa kereskedő köreit is, hogy akciójához csatlakozzanak.

— Aczél Gyula névjegye. Halmos Károly dr. barátja és sok tekintetben kitünő üzlettársa, dr. Aczél Gyula afférba keveredett Kassa egyik köztisztviselőben álló gentlemanjével dr. Halmy Károly ügyvéddel. Halmy, aki a milyen jeles sportember, oly hajthatatlan magyar érzelmében is, a múlt hét hétfőjén több barátja társaságában ült a Royal vendéglőben s hallgatta Rácz Károly debreceni primás játékát. Egyszerre a pincér egy tányéron névjegyet nyújt feléje, Halmy kezébe veszi a névjegyet s meglepetten olvassa:

— Dr. Aczél Gyula ügyvéd Kassa. Abban a pillanatban visszatesszi a tányérra a névjegyet s így szól:

— Ezt az urat nem ismerem.

A pincér visszaveszi a névjegyet egy

másik asztalhoz, hol dr. Aczél Gyula vidéki fiskálisok társaságában ül. Aczél, ki valamikor barátságban volt Halmy Károly dr. kartársával, de aki a Pongrácnak tett szolgálatai óta megszakított vele minden ösmeretséget, sértőnek tekintette magára nézve a névjegy visszaküldést s másnap provokáltatta. Az ügy a párbajbizottság elé került, mely kimondotta, hogy a névjegyvisszaküldés nem sértés, mert senki sem tartozik valakivel érintkezni, vagy megismerkedni, ha nem akar. Az ügy ezzel elintéztést nyert.

— A géppel való kenyérdagasztás. Érdekes nyilatkozatot mondott Grégoire, a párisi munkáskamara titkára a géppel való kenyérdagasztásról. Azt mondja, hogy a tudomány mutatja, hogy a kézzel való dagasztás ép úgy a munkásra, aki a kenyeret dagasztja, mint a fogyasztóra nézve egyaránt veszélyes. A kézzel való dagasztás oly betegségeknek lehet előidézője, hogy jogos izgatottságot kelt és a világosan látó higiénuszra azon feladatot hárítja, hogy azokat megismertesse. A haladás, az egészség, az ipar és kereskedelem csak azt mondhatja, hogy a kézzel való dagasztást ki kell küszöbölni a gépdagasztásnak. A dagasztásnak ez a módja már gyakorlatilag használt Angliában, Oroszországban, Hollandiában és Argentínában. A kenyér érintés által értékét veszti. Ez oly igaz, hogy Németországban császári rendelet tiltja el a vevőknek az általuk venni szándékolt kenyeret érinteni. A géppel dagasztott kenyér tisztább, egészségesebb és kellemesebb ízű. Tudni fogjuk, hogy tiszta helyen lett elkészítve. Ahelyett, hogy maga dagasztana a segéd, csak a gépeket irányítja, miáltal egészsége megóvatik és munkaideje, fáradtsága egyharmadidőre száll alá. A mestereknek kellene ezen átalakulást támogatni, mert hátrányok nélkül megtalálják anyagi, erkölcsi és egészségi szempontból hasznukat.

— Ismét drágulás. Ezzel a címmel bátran állandó rovatot lehetne nyitni. Ma egyik, holnap másik, holnapután harmadik közszükségleti cikkünknek szökik fel az ára. És ha még csak esztendőben egyszer történék ez meg egy-egy áruval. De nem úgy van. Némely áru ez évben már másodszer, harmadszor csinál szökő ugrást a közönség zsebére, ami pedig ma sem teltebb, mint ezelőtt. A kereseti viszonyok nem hogy javulnának, de kevesbednek. Mindenkitől azt lehet hallani, hogy a megélhetési viszonyok súlyosbodnak és ezzel a gyárak nem sokat törődnek. Igaz, hogy neki is van ez ellenvetésekkel szemben valami mondani valójuk. A munkásmozgalmak kihatását akarják éreztetni a fogyasztó közönséggel és a munkások nem gondolkoznak, pedig ők is fogyasztók. Ma a vörösréz drágulásáról veszünk hirt a következőkben: „A mansfeld. vörösrézárukat újból 4 márkával emelték”. Hova jutunk, ha ez így megy nap-nap után

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóakaróink és ösmerőseink, kik boldogult nóm illetve anyánk

Cséc Józsefné

temetésén személyes megjelenésükkel valamint koszorúk küldésével megtiszteltek, fogadják ezuton is hálás köszönetünket.

Kassa, 1906. szept. 17.

A gyászoló család,

ZONGORA
Zolsón eladó Erzsébetter 7. A

CZINNER M.

Felsőmagyarország legnagyobb női felöltő-áruházának
JELENTÉSE.

Kassa, 1906. szept. hó 16.

NAGYSÁGOS ASSZONYOM!

Megérkeztek és már megtekinthetők a leg-
újabb divatu női felöltők, boák, téli kabátok
és bundák.

Mielőtt felöltőt vagy bundát vesz, szí-
veskedjék okvetlenül dús raktáramat meg-
tekinteni.

Kiváló tisztelettel

Kassa, Kossuth L. u. 3.

CZINNER M.

Fiók: EPERJES, Fő-utca 37. szám.

Fricsovszky Vincze

kőfaragó és sirkőraktára
Kassán, Pesti-ut 27. szám.

Nagy választék **SIREMLÉKEK** syenit, granit
tirol, sziléziai és vörös márványfajokból, va-
lamint **terméskövekből** 120 koronától 200
koronáig.

Rendelés folytán nagyobbak is készíttetnek.

Készít:

ÉPITKEZÉSI MUNKÁLATOKAT, uti keresz-
teket, keresztelő medencéket, emléklapo-
kat, **SIRSZEGÉLYEKET**, vasrácszatokkal
vagy anélkül, **VASKERESZTEKET** stb.

Kőfaragó munkák jutányos árban elfogadtatnak.

Gurszky József

vízvezetési, csatornázási és központi
fűtés-berendezési vállalat. Vasbutor
ágybetét és sodronyfonat-gyára.
Ércfényező telepe. Sodronykerítések
gazdaságok, kertek számára.

Deák Ferenc-utca 18. és 20. földszint.

Telefon szám 347.

A nagyszebeni általános takarékpénztár jelzálogkölcsonnei.

I. A nagyszebeni általános takarékpénztár ad jelzálogkölcsonőket félévi (tőkét és kamatokat maguk
ban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 4¹/₂% kamatláb mellett 50 évi törlesztésre: a kölcsön legkisebb összege 30.000 K.

A törlesztés 100 félévi részletben történik: a félévi részlet tesz minden 100 K kölcsön után 26 K 11 f.

B. 5% kamatláb mellett 50 évi törlesztésre: a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.

A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet tesz minden 1000 K kölcsön után 27 K 16 f.

C. 5¹/₂% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K:

a) 41 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 29 K 60 f.

b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 31 K 03 f.

D. 5¹/₂% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 2000 K:

a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 31 K 84 f.

b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 37 K 47 f.

c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 65 K 05 f.

E. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K:

a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 34 K 98 f.

b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 39 K 81 f.

c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 45 K 05 f.

d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 50 K 09 f.

Az A alatti kölcsönök csak földbirtokra, a B, C, D és E alattiak házakra is adhatók: valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra fizetendő 1% tőzsdíjon kívül minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetetik ki.

Bővebb értesítés nyerhető

Dr. Aranyossy Andor és dr. Aranyossy Aristid ügyvédekneél
Kassán, Deák Ferenc (Forgács)- utca 22. sz.

A nagyszebeni általános takarékpénztár Igazgatósága.

NETUSIL VINCE

(ELISCHER UTÓDA)

hentesárúk és szalámigyára

KASSA, Fő-utca 80.

Szállít kitűnő kassai sódort, szalá-
mit és mindenféle hentes-árúkat.

Vidéki megrendelések gyorsan
teljesítettnek. o o o

Kruzik Ottokár

szijgyártó és nyerges.
Kassa, Pesti-ut 7. szám.

Készít olesó áron jó minőségű
LÓSZERSZÁMOKAT,
NYERGEKET,
JÁRMÓKAT

és minden e szakmába
vágó munkát.

Javitást mérsékelt áron, gyorsan
és kifogástalanul teljesít.

Vidéki megrendelések gyorsan
készíttetnek.

Kocsigyártás.

Kozák Mátyás

kocsigyártó

Kassa, Erzsébettér 21. szám.

Állandó raktár készlet min-
dennemű új és divatos
kocsikban.

A kiállításon zsalus és haj-
tó kocsival képviselve.

Huber Ferenc

aranyműves, ékszerész
és órás

Kassa, Deák Ferenc-u. 1.

Nagy raktár briliáns éksze-
rekben, gyűrűk, függők és
nyakékekben. Valamint valódi
svájci arany és ezüst órák.

Alapítási év: 1874.